

ЗВІТ

результати оцінювання освітнього процесу здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» факультету «Дизайн середовища» напрямку підготовки «Дизайн середовища» (весняний семестр 2020/2021 н. р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти якістю освітнього процесу.

Для отримання даних 04.03-17.03.2021 р. було проведено анонімне опитування серед студентів, які навчаються за напрямком підготовки «Дизайн середовища». Характеристика вибірки: 47 респондентів (30,9% від загальної кількості) студентів 1-2 курсу, здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету «Дизайн середовища» (напрямку підготовки «Дизайн середовища») денної форми навчання (за виключенням студентів, які навчаються на напрямку підготовки «Архітектурно-ландшафтне середовище»).

Опитування щодо оцінювання якості навчальних курсів є одним з важливих інструментів контролю якості викладання, змісту й форми навчальних планів, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації. На жаль, незначна кількість студентів прийняли участь в опитуванні (карантинні обмеження, дистанційна форма навчання...) і це не уможливило проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів анкетування (11 «закритих» питань).

Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?
47 ответов

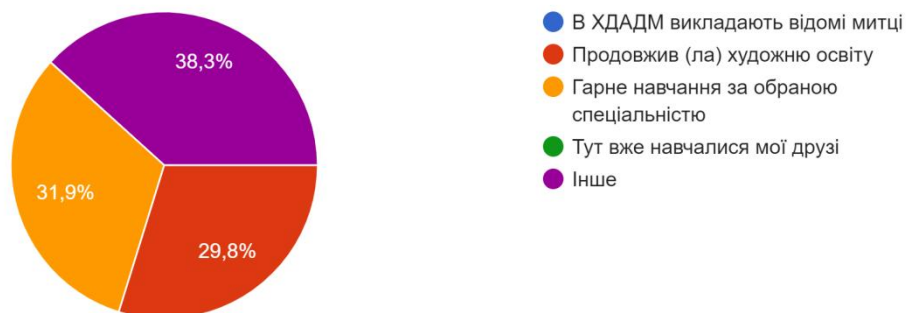


Рис. 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чому Ви обрали для навчання в ХДАДМ?»

Результати аналізу відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» свідчать про те, що для третини опитуваних студентів провідний мотив вибору навчального закладу – гарне навчання за обраною спеціальністю (31,9%), 29,8% респондентів вирішили саме в академії продовжити художню освіту. Найбільш чисельна група опитуваних – 38,3% не пояснила мотивів свого вибору навчального закладу (Рис. 1).

Результати відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

- *Відповіді на питання: «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Продовжив (ла) художню освіту	29,8
Гарне навчання за обраною спеціальністю	31,9
Інше (що саме?)	38,3

Що для вас найбільш важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?

47 ответов

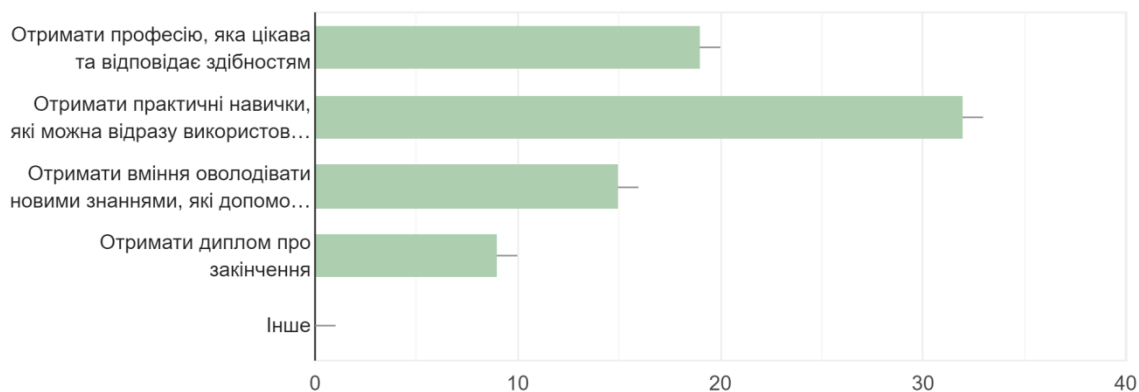


Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Переважає більшість студентів, які брали участь в опитуванні вважають, що найбільш важливий для них результат навчання в академії – отримання важливих навичок, які вони могли б використати в роботі. Відразу.

На другому місці серед пріоритетів вибору – бажання отримати професію, яка цікава, відповідає здібностям. Почесне третє місце займає бажання отримати вміння оволодівати новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт-ринку і в житті 40% респондентів.

Четверте місце у рейтингу – бажання отримати диплом про закінчення закладу вищої освіти (Рис. 2).

Результати відповідей на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

- Відповіді на питання: «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Отримати практичні навички, які можна відразу використувати в роботі
2	Отримати професію, яка цікава, відповідає здібностям
3	Отримати вміння оволодівати новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт-ринку і в житті
4	Отримати диплом про закінчення ЗВО

Структура освітньої програми відповідає Вашим очікуванням?

47 ответов

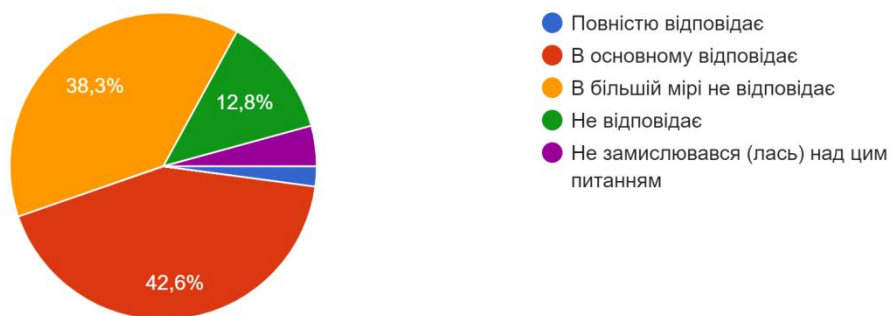


Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Структура освітньої програми «Дизайн середовища» відповідає Вашим очікуванням?»

За результатами аналізу відповідей на питання «Структура освітньої програми відповідає Вашим очікуванням?» повністю відповідає очікуванням 3% студентів, яку брали участь в опитуванні. Для 42,6% респондентів очікування, в основному, виправдались. На думку 38,3% опитуваних структура освітньої програми в більшій мірі їх очікуванням не відповідає. Не виправдались очікування щодо структури освітньої програми 12,8% студентів, які брали участь в опитуванні. Незначна група респондентів (3,5%) зазналася, що вони не замислювалися над питанням очікувань (Рис.2).

Результати відповідей на питання «Структура освітньої програми «Дизайн середовища» відповідає Вашим очікуванням?» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «Структура освітньої програми «Дизайн середовища» відповідає Вашим очікуванням?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю відповідає	3
В основному, відповідає	42,6
В більшій мірі, не відповідає	38,3
Не відповідає	12,6
Не замислювався (лась) над цим питанням	3,5

Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?

47 ответов

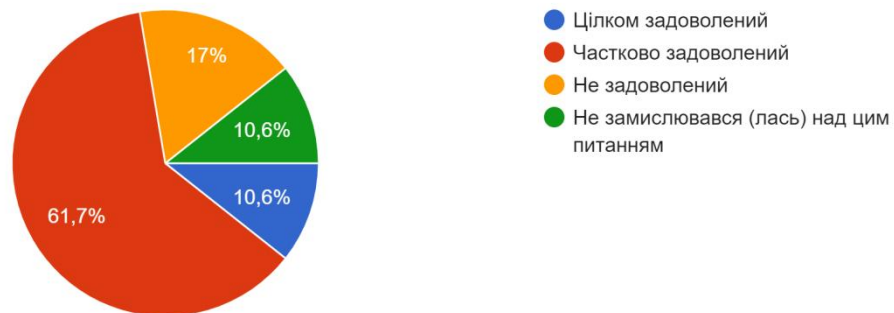


Рис.3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?»

Про високий рівень організації практичних занять в ХДАДМ свідчить те, що 10,6 % студентів, які приймали участь у опитуванні, цілком, а 61,7% респондентів - частково задоволені тим, як в академії організовані практичні заняття. Лише 17,1% респондентів виказали незадоволення, а 10,6% опитуваних указали, що цим питанням не переймалися (Рис. 3).

Результати відповідей на питання «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	10,6
Частково задоволений	61,7
Не задоволений	17,1
Не замислювався (лась) над цим питанням	10,6

Ви задоволені змістом теоретичних занять?

47 ответов

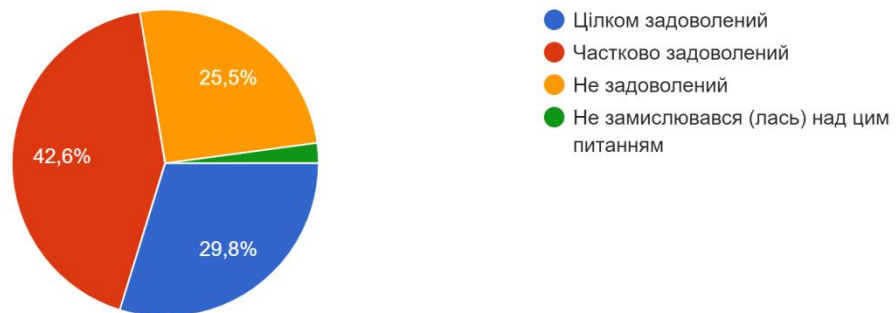


Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені змістом теоретичних занять?»

На рисунку 4 показано кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені змістом теоретичних занять?» Опитування виявило, що 29,8% студентів цілком, 42,6% опитуваних – частково задоволені змістом теоретичних занять. Значна менша кількість респондентів – 25,5% незадоволені змістом теоретичних занять, а 2,1% опитуваних указали, що цим питанням не переймалися (Рис. 4).

Результати відповідей на питання «Ви задоволені змістом теоретичних занять?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

- *Відповіді на питання: «Ви задоволені змістом теоретичних занять?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	29,8
Частково задоволений	42,6
Не задоволений	25,5
Не замислювався (лась) над цим питанням	2,1

Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?

47 ответов

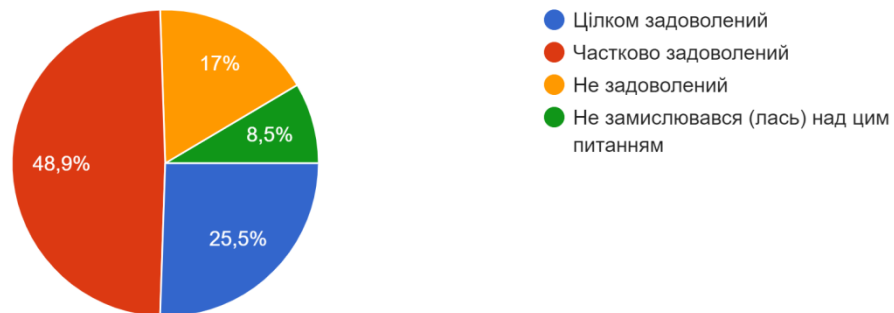


Рис. 5 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів?»

На рисунку п'ятому показано кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів?». Питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» дещо провокаційне, тому що керівництво навчального закладу створює умови для організації самостійної роботи студентів і надає змогу організувати свою роботу в залежності від рівня особистісної зрілості. Аналіз відповідей свідчить, що 25,5% респондентів цілком задоволені умовами, що створені для самостійної роботи керівництвом академії, не задоволених тим, як хтось (у нашому випадку – керівництво академії) організує їх самостійну роботу 17,1% студентів, які брали участь в опитуванні. Не замислювалися над питанням організації самостійної роботи 8,5% респондентів. Найбільш чисельна група (48,9%) організацією їх самостійної роботи задоволені частково (Рис. 5).

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» представлені в таблиці 6.

Таблиця 6

- *Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	25,5
Частково задоволений	48,9
Не задоволений	17,1
Не замислювався (лась) над цим питанням	8,5

Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?
47 ответов

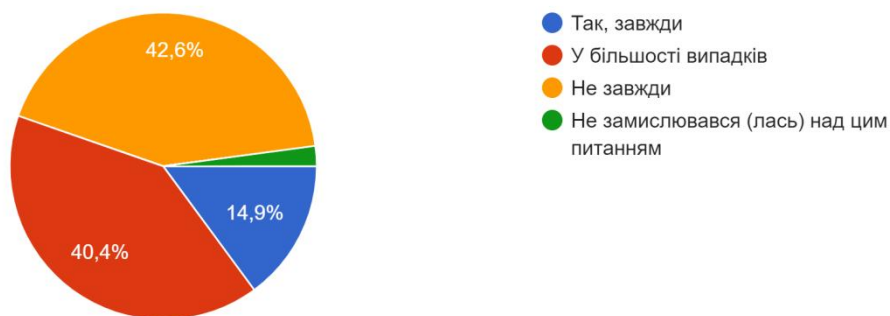


Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро і чесно?»

Особливу увагу в опитуванні (анкеті) було приділено системі оцінювання та справедливості оцінювання. На рисунку 6 представлено переконливі дані – 14,9% студентів, які брали участь в опитуванні вважають, що оцінювання прозоро і чесно завжди, 40,4% – у більшості випадків. Між тим 42,6% респондентів вважають, що їх знання не завжди прозоро оцінюють, а 2,1% опитуваних указали, що не замислювалися над питанням прозорості і чесності оцінювання (Рис. 6).

Результати відповідей на питання «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?» представлені в таблиці 7.

Таблиця 7

- *Відповіді на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так, завжди	14,9
У більшості випадків	40,4
Не завжди	42,6
Не замислювався (лась) над цим питанням	2,1

Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?

47 ответов

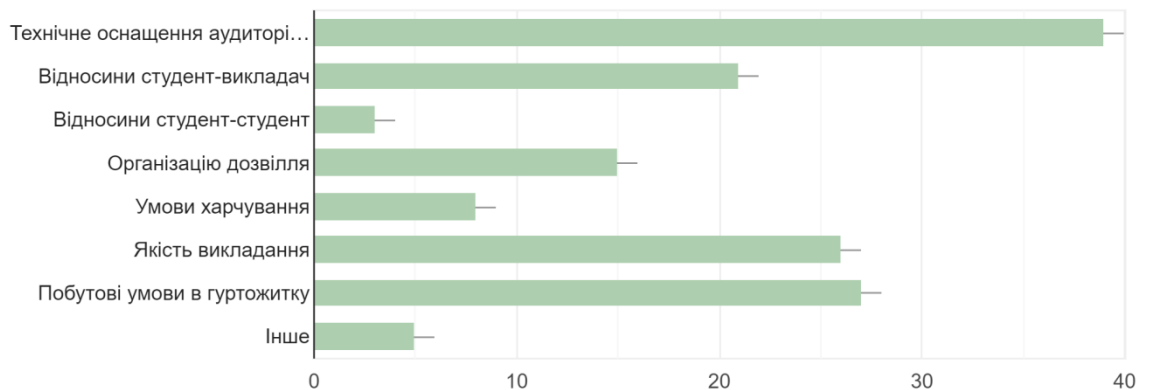


Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Щоб Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Аналіз результатів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» показав, що на першому місці у рейтингу побажань – покращити технічне оснащення аудиторій та майстерень. На другому – незадоволення побутовими умовами у гуртожитку. Також опитувані виказали побажання щодо покращення якості викладання і відносин студент-викладач. Очікувано респонденти бажають покращення організації дозвілля (Рис. 8).

Результати відповідей на питання «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» представлені в таблиці 8.

Таблиця 8

- Відповіді на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Технічну оснащеність аудиторій і майстерень
2	Побутові умови у гуртожитку
3	Якість викладання
4	Відносини студент-викладач
5	Організацію дозвілля
6	Умови харчування
7	Відносини студент-студент
8	Інше (що саме?)

Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА»?

47 ответов



Рис. 9 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Дизайн середовища?»»

Аналіз відповідей свідчить про те, що переважна більшість студентів, які брали участь у опитуванні – 87,3% задоволена тим, що обрали для навчання Харківську державну академію дизайну і мистецтв і програму «Дизайн середовища». Повністю задоволені 51,1% опитуваних. Не зовсім раді (скоріше не задоволені...) 10,6% опитуваних. Не аналізували свої почуття щодо задоволеності 2,1% від кількості студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 9).

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Дизайн середовища?»» представлені в таблиці 9.

Таблиця 9

- Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Дизайн середовища?»»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволений	51,1
Частково задоволений	36,2
Скоріше не задоволений	10,6
Не замислювався (лась) над цим питанням	2,1

Студенти, які брали участь в опитуванні надали відомості про свій вік – за даними респондентів 45% – вісімнадцятирічні.

Результати відповідей на питання «Скільки вам років?» представлені в таблиці 10.

- *Відповіді на питання: «Скільки вам років?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
17 років	18
18 років	45
19 років	23
20 років	14

На якому курсі Ви навчаєтесь?

47 ответов

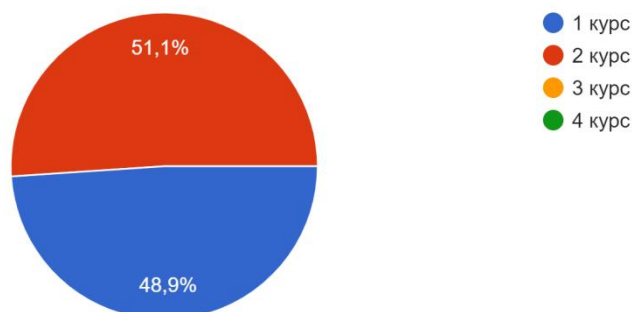


Рис. 10 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

Найбільшу активність при опитуванні проявили студенти другого курсу – 51,1% (Рис.10)

Результати відповідей на питання «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені в таблиці 11.

- *Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1 курс	48,9
2 курс	51,1

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Провідний мотив вибору – гарне навчання за обраною спеціальністю. Майже третина опитуваних (29,8%) вирішили продовжити

художню освіту саме в ХДАДМ. Не назвали мотивів вибору 38,3% респондентів.

За результатами аналізу відповідей, переважна більшість студентів, які брали участь в опитуванні вважає, що найбільш важливий для них результат навчання в академії – отримання практичних навичок, які вони могли б використати в роботі. Отже, можна припустити, що ці студенти будуть незадоволені кількістю теоретичних дисциплін (на їх думку, теорія неважлива) і якістю викладання: якщо теорія зайва, вимогливість викладачів щодо виконання завдань з теоретичних дисциплін дратує студентів.

Трохи пом'якшують ситуацію дані опитування – на другому місці все-ж таки бажання отримати професію, яка цікава.

Повністю структурою освітньої програми «Дизайн середовища» задоволені 3% опитуваних. З урахуванням того, що переважна кількість респондентів – студенти 1-2 курсів, незадоволеність структурою програми свідчить про деяку інфантильність (щоб не назвати це проявами низького рівня особистісної зрілості). Під час приймальної компанії керівництво академії надавало абітурієнтам вичерпну інформацію щодо освітніх програм. Саме для того, щоб створити умови для свідомого вибору напрямку підготовки. Незадоволеність може бути ознакою того, що студенти не хочуть брати на себе відповідальність за те, що своєчасно не ознайомилися зі структурою програм. На підтвердження цього припущення – частина респондентів визнала, що вони навіть не замислювалися над питанням відповідності структури програм їх очікуванням.

Переважна більшість респондентів задоволені рівнем організації практичних занять за фахом.

Більшість опитуваних цілком або частково задоволені змістом теоретичних занять.

Між тим майже чверть з загальної кількості студентів, як брали участь в опитуванні, змістом теоретичних занять не задоволені, що не дивно – адже, опитування виявило, що для частини респондентів пріоритет – практичні навички, а не теоретичні знання. Отримані дані збігаються із показниками пріоритетів у навчанні. Враховуючи, зафіксовано лише одне прохання збільшити кількість годин на вивчення теоретичних дисциплін, «незадоволеність» може бути проявом так званого «кліпового мислення», притаманного значній частині сучасної молоді віком від 17 і більше років, показником рівня особистісної зрілості. Подальші розвідки мотивації вибору навчальних дисциплін дадуть змогу прояснити це питання з метою підвищення ефективності навчальної діяльності з урахуванням особливостей і рівня сформованості когнітивних функцій студентів.

За результатами аналізу відповідей на питання щодо організації самостійної роботи, майже у половини з числа опитуваних виявлено «часткову задоволеність» (48,9%) – це є показником рівня суб'єктивного контролю: респонденти показали схильність до перекладання відповідальності за організацію їх навчальної діяльності на зовнішні сили (Керівництво академії? Кураторів? Деканат?).

Абсолютна респондентів не мають нарікань щодо чесності і прозорості оцінювання їх навчальної діяльності.

Для більшості з тих, хто брав участь в опитуванні, на першому місці у «рейтингу побажань» – покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень. Побажання щодо покращення якості викладання, виказані студентами молодших курсів (а в опитуванні брали участь саме студенти 1-2 курсу) може свідчити про спроби перекласти відповідальність за успішність свого навчання на викладачів.

Один із непрямих показників рівня особистісної зрілості – кількість обраних відповідей (від 2% до 10,6%): «Не замислювався над цим питанням».

Цілком зрозуміле побажання студентів молодших курсів – саме вони приймали участь в опитуванні – покращити організацією дозвілля. Вони сподівалися «на повну» відігравати соціальну роль студентів – з вечірками, тощо, а студентське життя в академії і щодо навчального процесу і щодо організації студентського дозвілля організовано в особливих умовах – з виконанням вимог карантинних обмежень. Але ніхто з тих, хто брав участь в опитуванні, не виказав бажання взяти участь в організації дозвілля (див. аналіз пропозицій). Побажання щодо змін (покращення?) у відносинах студент-викладач – непрямий показник низького рівня особистісної зрілості з бажанням зняти з себе відповідальність за покращення відносин.

Переважає більшість студентів повністю задоволена тим, що обрали для навчання Харківську державну академію дизайну і мистецтв, вони виправдала свої очікування, обравши навчання на факультеті «Дизайн середовища».

На жаль, студенти не проявили активності у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються, і лише 40,42% респондентів відгукнулися і виказали пропозиції та побажання, надавши дуже зворушливі відповіді. Нижче приведено приклади найбільш показових (стилістику і орфографію збережено).

- Стільці, мольберти в поганому стані і їх мало) хочеться побільше зручностей
- Навчання, що орієнтоване на реальне життя. Більше практики та інформації, яку одразу ж можна використати та отримати результат.
- Більше занять в комп'ютерних програмах, технічне оснащення майстерень
- На мою думку, потрібно зробити ремонт 3го та 2го(особливо 4й поверх) корпусів не тільки для комфорту учнів, а й для презентабельного вигляду академії, коли приходять гості. Нові мольберти дадуть змогу працювати в більш комфортних умовах. Аби студенти могли відвідувати академію і взимку, налагодити опалення у корпусах, бо студенти мерзнуть та хворіють.
- Щоб більше предметів вели молоді та креативні викладачі. Зробити ремонт у академії (все-таки академія дизайну і

працюють тут професіонали, які могли б зробити «цукерку» з нашого вузу).

- Не задоволена брудними стінами , мольбертами та іншими оснащеннями для навчання. У інтер'єрі нашої академії не вистачає творчого оформлення та сучасного ремонту .
- Не вистачає сучасного оформлення інтер'єру будівель ;
- Не вистачає студентських вечорів , вечірок та дозвілля.
- Оновити ремонт в гуртожитку і в деяких аудиторіях академії, залишити гарячу воду в гуртожитку круглий рік, оновити навчальну програму
- Мене все влаштовує
- Хотілось би більш доброго викладання теоретичних предметів та загалом більше теорії, щоб було легше виконувати практичні роботи. Також хотілось би крім начальних навичок креслення отримати більш сучасні, такі, які зараз актуальні під час роботи по даній спеціальності.
- Більше працювати в комп'ютері за сучасними тенденціями.

Під час аналізу результатів анкетування складалось враження, що опитування стало для частини студентів можливістю емоційно висказати свої емоційні оцінки щодо навчання в академії, висловити «наболіле» або ж своє захоплення.

Фактично, саме ці відповіді дають можливість зафіксувати проблемну ситуацію та за можливості скорегувати чи виправити її.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

17.03.2021 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР